

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Центр заочної форми навчання

(повна назва факультету)

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

(повна назва кафедри)

Допустити до захисту

Завідувач кафедри _____

(підпис)

д.е.н., проф. Лоханова Н. О.

(прізвище та ініціали)

“ ___ ” _____ 20__ року

Дипломна робота

магістра

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Організація, методологія бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту основних засобів на прикладі ДП «Будинок відпочинку «Кооператор»»»

Виконала: студентка VI курсу, групи М-1
спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит»

(шифр і назва спеціальності)

Читак Ю.А.

(прізвище та ініціали)

Керівник Белінська О.В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент Усамов А.А.

(прізвище та ініціали)

ОДЕСА - 2016 року

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	6
1.1 Економічна сутність основних засобів, їх класифікація і оцінка.....	6
1.2 Порівняльна характеристика міжнародних та національних стандартів обліку основних засобів	13
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	21
2.1 Економічна характеристика діяльності ДП «Будинок відпочинку «Кооператор».....	21
2.2 Документальне оформлення руху основних засобів.....	28
2.3 Синтетичний та аналітичний облік основних засобів.....	31
2.4 Деякі недоліки обліку, аналізу та аудиту основних засобів.....	35
РОЗДІЛ 3. АУДИТ ТА АНАЛІЗ РУХУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	39
3.1 Мета, завдання та джерела аудиту руху та використання основних засобів.....	39
3.2 Методика аудиту використання основних засобів	42
3.3 Аналіз наявності, стану та руху основних засобів підприємства	48
3.4 Аналіз ефективності використання основних засобів підприємства	58
3.5 Напрями вдосконалення обліку руху , аналізу та аудиту основних засобів.....	65
3.6 Економічно - математичне моделювання оптимального методу нарахування амортизації	73
ВИСНОВКИ	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	86
ДОДАТКИ	92

ВСТУП

Актуальність теми. Основні засоби займають вагоме місце в господарській діяльності підприємства, їх частка дозволяє оцінити рівень забезпеченості необхідними умовами для здійснення фінансової діяльності суб'єктом господарювання. Успішне вирішення завдань управління основними засобами та обґрунтування інвестиційної політики в їх частині вимагає ефективного обліку, аналізу та різнобічного використання інформації, яка надається. Надзвичайної актуальності управління основними засобами набуває у зв'язку з широким розповсюдженням застосування прикладних програм з обліку, аналізу, аудиту, корпоративного управління тощо. Підвищення ефективності використання основних засобів підприємств є одним з основних питань у період переходу до ринкових відносин. Від вирішення цієї проблеми залежить фінансовий стан підприємства, конкурентоспроможність його продукції на ринку.

На бухгалтерський облік підприємства покладено завдання з поліпшення інформаційного забезпечення управління і контролю за збереженням основних засобів та зміцненням фінансового стану підприємства, підвищенням ефективності діяльності та зменшенням ризику втрати коштів через непередумані дії.

Велике значення в управлінні виробничою діяльністю кожного підприємства має поінформованість про наявність засобів праці та постійний контроль за їх ефективним використанням. Цьому сприяє добре побудований облік основних засобів.

Перехід України до ринкових відносин і необхідність залучення іноземних інвестицій висувають вимогу, щоб вітчизняний облік був зрозумілим іноземним учасникам, а отже, відповідав міжнародним стандартам обліку.

Одними із елементів системи управління основними засобами підприємства є контроль. Завдання контролю операцій з основними засобами полягає в тому, щоб перевірити збереження і використання основних засобів їх за даними балансу, правильність аналітичного і синтетичного обліку основних засобів, своєчасність відображення в обліку операцій, пов'язаних із введенням їх в експлуатацію,

вибуттям, нарахуванням зносу і амортизації основних засобів.

Саме тому функціонування суб'єктів господарювання в умовах жорсткої конкуренції та економічної нестабільності робить актуальним питання раціональності організації і методики обліку, аналізу та аудиту основних засобів.

Метою даної роботи є розкриття організації та методики бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту основних засобів та розробці рекомендації щодо їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- розкрити економічну сутність основних засобів, їх класифікацію і оцінку;
- дослідити значення і завдання обліку та аналізу в управлінні основними засобами підприємства;
- надати характеристику господарсько-фінансової діяльності ДП «Будинок відпочинку «Кооператор»;
- розкрити організацію синтетичного та аналітичного обліку руху основних засобів на підприємстві;
- дослідити облік амортизації (зносу) та ремонту основних засобів;
- розкрити відображення інформації про основні засоби у фінансовій звітності;
- дослідити удосконалення обліку основних засобів в умовах використання комп'ютерних технологій;
- розкрити організацію і методику аналізу основних засобів виробничого підприємства;
- оцінити ефективність використання основних засобів підприємства;
- визначити шляхи підвищення ефективності використання основних засобів.

Предмет і об'єкт дослідження. Предметом дослідження є методологія обліку, аналізу та аудиту основних засобів на підприємствах. Об'єктом дослідження є облік, аналіз та аудит руху основних засобів на ДП «Будинок відпочинку «Кооператор», м. Одеса.

Реалізація вищевказаних завдань під час виконання даної роботи здійснювалася на основі використання загальноприйнятих **методів** економічних досліджень, зокрема таких, як балансовий, монографічний, економіко-статистичні

методи із застосуванням середніх і відносних величин та рядів динаміки, абстрактно-логічних, розрахунково-конструктивний, а також табличний і графічний способи відображення економічної інформації.

Інформаційна база дослідження. У процесі дослідження вивчені праці вітчизняних і зарубіжних вчених: Голова С.Ф., Бутинця Ф.Ф., Назарбаєва Р.А., Карпової Т.П., Бургонової Г.М., Войнаренко М.П., національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, інші інструктивні вказівки і рекомендації Міністерства фінансів України, облікові дані підприємства.

Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел і додатків.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження можна зробити наступні висновки.

Невід'ємною умовою здійснення господарської діяльності є забезпечення підприємства, поряд з матеріальними і трудовими ресурсами, необхідними основними засобами — будинками, спорудами, устаткуванням, транспортними й іншими засобами. Відмінною рисою основних засобів є тривалий час їхнього використання, поступовий знос і передача вартості на собівартість знову створеного продукту (виготовленої продукції, виконаних робіт і послуг).

Одиницею обліку основних засобів на ДП «Будинок відпочинку «Кооператор» є об'єкт основних засобів. Об'єкт основних засобів на ДП «Будинок відпочинку «Кооператор» визнається активом, якщо існує ймовірність того, що підприємство отримає у майбутньому економічні вигоди від його використання, і вартість його може бути достовірно визначена.

Методика та організація облікового процесу руху основних засобів на підприємстві забезпечує: контроль за зберіганням основних засобів; своєчасне, правильне документальне оформлення відображення в обліку надходження основних засобів, їх внутрішнього переміщення (з цеху в цех, зі складу на склад, з відділу у відділ тощо), ефективного використання, вибуття (ліквідація, реалізація, безкоштовна передача); своєчасне (щомісячне) відображення в обліку зносу (амортизації) основних засобів; відображення в обліку витрат на ремонт основних засобів; визначення результатів від ліквідації, а також збитків від списування не повністю амортизованих об'єктів основних засобів; виявлення зайвих та морально застарілих основних засобів.

На ДП «Будинок відпочинку «Кооператор» створена автоматизована система обліку основних засобів, яка забезпечується використанням прикладного рішення «1С:Бухгалтерія 8». Розв'язання задач обліку основних засобів автоматизованим способом забезпечує можливість оперативної обробки інформації для обліку, контролю, аналізу, аудиту та управління за відповідний проміжок часу, сприяє підвищенню точності й достовірності облікових даних.

В цілому підприємству щодо обліку основних засобів можна рекомендувати:

1. вести облік основних засобів, а саме інвентарні картки, не тільки в електронному, але і в паперовому виді;

2. оформлювати акти списання, прийому-передачі, акти внутрішнього переміщення, акти ремонту, модернізації належними для цього затвердженими бухгалтерськими документами, слідкувати за співпаданням дат фактичної дії з датою, вказаною в документі;

3. за наявності у структурі документів і реєстрів з обліку основних засобів застарілих показників, які не формують підсумкової, узагальнюючої інформації, вважаємо доцільним удосконалити носії інформації про основні засоби, як щодо складу, так і щодо змісту, а саме вилучити непотрібні показники, в свою чергу це зменшить обсяги зайвої роботи облікового апарату та дозволить зосередитись на результативній інформації, що безпосередньо впливає на прийняття управлінських рішень щодо наявності основних засобів та режиму їх використання та підвищить ефективність обліку;

4. через те, що форми обліку основних засобів на підприємстві не є досконалими, пропонуємо показати відображення устаткування, придбаного підприємством для резерву до запровадження в експлуатацію, це в свою чергу на практиці зменшить труднощі при розрахунку амортизаційних відрахувань;

5. використовувати найбільш доцільний для цього підприємства метод розрахунку амортизації, а саме метод зменшення залишкової вартості, так як з його використанням величина збитку є значно меншою, порівняно з іншими;

6. ввести використання ліквідаційної вартості, що дозволить більш достовірно відображати стан справ.

В ДП «Будинок відпочинку «Кооператор» було проведено аудит руху основних засобів за період з 1.01.2014 по 31.12.2014 р. Перевіркою встановлено, що документи первинного, аналітичного та синтетичного обліку товарів у ДП «Будинок відпочинку «Кооператор» справедливо та достовірно відображають реальний стан обліку на кінець дня 31 грудня 2014 року, а також результати його діяльності за 2014 рік, згідно нормативних вимог щодо організації бухгалтерського обліку та

звітності на підприємствах України.

Огляд та аналіз системи аудиту на підприємстві встановив таку негативну сторону: на підприємстві багато років не проводили переоцінку основних засобів. Враховуючи стрімкі зміни макроекономічного середовища та те, що більшість основних засобів є імпортним, підприємству слід з певною періодичністю проводити переоцінку основних засобів, щоб забезпечити достовірність інформації, яка відображається в обліку.

На нашу думку, відсутність відділу внутрішнього аудиту - є найбільшим його недоліком, адже постійний поточний контроль за здійсненням економічної політики і якістю управління підприємством дає можливість попереджувати втрати ресурсів, усувати недоліки, своєчасно попереджувати фінансові труднощі. Тому вважаємо доцільним створення відділу внутрішнього аудиту на підприємстві.

На ДП «Будинок відпочинку «Кооператор» не ведеться аналіз, тому, пропоную впровадити систематичне визначення важливих фінансово-економічних показників, які будуть надавати цілісну картину стану підприємства для ефективного управління формуванням, розміщенням і використанням ресурсів підприємства.

Проведений на підприємстві аналіз основних засобів виявив наступне:

1. рентабельність основних засобів на підприємстві найбільшу питому вагу серед основних засобів підприємства займають машини та обладнання і будівлі та споруди;

2. вартість основних засобів збільшується, що підтверджується випередженням коефіцієнту вводу основних засобів над коефіцієнтом вибуття;

3. внаслідок зростання вартості основних засобів та скорочення кількості працюючих зростає фондоозброєність праці;

4. присутня тенденція до погіршення технічного стану основних засобів, про що свідчить зростання коефіцієнту зносу;

5. середній вік обладнання дещо перевищує нормативний;

6. фондівіддача на підприємстві падає, перш за все через перевищення темпів росту загальної вартості основних засобів над темпами росту виробництва продукції;

7. знижується, що свідчить про неефективність їх використання.

Таким чином, підприємству необхідно подбати про покращення технічного стану та недопущення морального зносу основних засобів, збільшувати частку активних виробничих фондів серед усіх основних засобів підприємства.

При проведенні моделювання було виконані наступні завдання:

- простежено зміни формування амортизаційного фонду під час використання різних методів нарахування амортизації;
- визначено яким чином відбувається обчислення сум амортизаційних відрахувань та швидкість формування сум накопиченого зносу;
- проаналізовано як вплине зміна амортизаційної політики на величину прибутку підприємства;
- надано рекомендації ДП «Будинок відпочинку «Кооператор» щодо вибору та застосування оптимального методу нарахування амортизації.

Проведення аналізу та моделювання поведінки амортизаційних відрахувань, застосовуючи різні методи нарахування амортизації, дало змогу визначити і зрозуміти, що ДП «Будинок відпочинку «Кооператор», доцільно використовувати метод зменшення залишкової вартості при нарахуванні амортизації, так як з його використанням величина збитку є значно меншою, порівняно з іншими.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22 квітня 1993 р. №3125-XII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV із змінами від 02.09.2014 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджене Наказом МФУ №291 від 30.11.99 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
5. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку. Затверджено Міністерством фінансів України 29.12.2000 р. №356
6. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» IASB; [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 із зм. та доп. від 18.03.2014 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
8. Білуха М. Т., Микитенко Т. В. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. — К. : Українська академія оригінальних ідей, 2012. – 888 с.
9. Бутинець Ф. Ф., Виговська Н. Г., Малюга Н. М., Петренко Н. І. Контроль і ревізія: Підруч. для студ. спец. «Облік і аудит» вищ. навч. закладів. — 3-тє вид., доп. і перероб. — Житомир : Рута, 2002. – 543 с.
10. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. - 2-ге вид.,

доп. і перероб. — Житомир: ПП “Рута”, 2000. — 608 с.

11. Буханцева М. В., Каменська Т. О., Церетелі Л. Г. Бухгалтерський облік витрат на підприємстві: Посіб. /М.В. Буханцева (упоряд.), Г.В. Негода (упоряд.) . — К. : Редакція журналу «Дебет-Кредит», 2005. — 190 с.

12. Бухгалтерський облік за національними стандартами. — Т.: Економічна думка, 2013. — 236 с.

13. Величко О. Г., Голов С. Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні. — Д.: ТОВ «Баланс-Клуб», 2012. — 768 с.

14. Вітвицька Н. С., Кузьмінська О. Е. Контроль і ревізія: Навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисципліни / Київський національний економічний ун-т — К. : КНЕУ, 2011. — 165 с.

15. Войнаренко М.П., Пономарьова Н. А., Замазій О. В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 488 с.

16. Гавриловська Л. М., Ларіонова А. С. Фінансовий облік-1: Навч.- метод. посібник для самот. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2014. — 243 с.

17. Гарасим П.М., Кізіма А.Я. та ін Фінансовий облік і звітність на підприємствах різних галузей: Навч. Посібник / За ред. Хомина П.Я. — Тернопіль: Астон, 2008. — 288 с.

18. Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю., Ямборко Г. А. Фінансовий облік: Підручник для студ. вищ. навч. закл., напрям «Економіка і підприємництво», спец. «Облік і аудит» / Сергій Федорович Голов (ред.). — К.: Лібра, 2005. — 976 с.

19. Голов С., Пархоменко В. Новий План рахунків: побудова і застосування // Бухоблік і аудит. - №1. - 2009. — С. 21-22.

20. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. - 2-ге вид. -К.: Лібра, 2004. — 704 с.

21. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами. - К.: Екаунтінг, 2011. — 384 с.

22. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: 2001 : Навч. посіб. / М.В.

Кужельний (ред.). — 6-вид. — К. : А.С.К., 2001. — 266 с.

23. Грабова Н. М., Кривонос Ю. Г. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: Навч. посіб. — К. : А.С.К., 2005. — 416 с.

24. Грачева О. Облік основних засобів // Спеціальна пропозиція до тижневика Дебет-Кредит. — С. 8-12.

25. Губачова О. Обираємо метод нарахування амортизації основних засобів // Бухгалтерський облік і аудит. — 2014. — №11. — С. 42-48.

26. Гусарова Л. В. Управління витратами: Загальні поняття про витрати і управління ними. Калькулювання витрат: Конспект лекцій для студ. спец. 8.050201 «Менеджмент організації» ден. та заоч. форм навч. / Київський національний ун-т будівництва і архітектури. — К. : КНУБА, 2006. — 43 с.

27. Давидов Г.М. Аудит: Навч.посіб. — К.: Знання, 2012. — 363 с.

28. Дерій В. А. Контроль і ревізія: Курс лекцій. — Бучач: МІФ, 2013. — 54 с.

29. Дерій В. А., Кізима А. Я. Аудит: Курс лекцій / Тернопільська академія народного господарства. — Т.: ТАНГ, 2011. — 76 с.

30. Дікань Л. В. Контроль і ревізія (Загальна теорія): Конспект лекцій / Харківський національний економічний ун-т. — Х. : ХНЕУ, 2014. — 142 с.

31. Дорош Н. І. Аудит: методологія і організація. - К.: Товариство «Знання» КОО, 2011. - 402 с.

32. Єрмакова Н. Переоцінка основних засобі: тонкощі обліку // Все про бухгалтерський облік. — 2014. — № 41. — С. 41-47.

33. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 368 с.

34. Завгородній В.П. Бухгалтерський облік, контроль і аудит в системі управління підприємством, — К.: Ваклер, 2011р. — 422 с.

35. Зубілевич С. Вимоги до аудиту в умовах реформування обліку і звітності в Україні//Бухгалтерський облік і аудит — 2013. — №10. — С. 38-42.

36. Ивашкевич В.Б. Проблемы учета и калькулирования себестоимости продукции. — М.: Финансы, 2004. — 456 с.

37. Іванчук Р. М., Бережна Т. Ф., Іванчук О. А. Ревізія і контроль: Навч.

посібник для студ. вищих навч. закл. / Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка; Інститут економіки та бізнесу. Кафедра фінансів. — Луганськ: Альма-матер, 2014. — 60 с.

38. Івата В. В., Ткаченко С. А., Шевчук С. В. Фінансовий облік. Практикум: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Національний ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова / В.Д. Пантелєєв (ред.). — Миколаїв : НУК, 2006. — 100 с.

39. Інвентаризація згідно П(С)БО. Дебет-Кредит. № 47. 2013 р. — С. 48-53.

40. Карпова Т. П. Управленческий учет: Учебник для вузов. — М.: ЮНИТИ, 2012. — 350 с.

41. Контроль і ревізія : Підруч. для студ. кооп. Вузів. - 2 вид., перероб. і доп. - К.: Ін Юре, 2008. — 248 с.

42. Контроль і ревізія: Метод. вказ. до семінар. і практ. занять для студ. усіх форм навч. спец. 8.050106 «Облік і аудит» / Національний авіаційний ун-т / Марія Терентіївна... Львовчкіна (уклад.) — К. : НАУ, 2003. — 80 с.

43. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. посіб. — К.: Товариство «Знання» КОО, 2011. — 378 с.

44. Кравченко Л. И. Анализ хозяйственной деятельности в торговле: Учебник. — Минск: Высшая шк., 2005. — 415 с.

45. Крамаровский Л.М. Ревизия деятельности производственного кооператива. — М.: Финансы и статистика, 2011. — 348 с.

46. Крисюк В. І., Каленський М. М., Юрченко О. В. Ревізія і контроль в установах і організаціях бюджетної сфери: Навч. посіб. / Європейський ун-т фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу. — К. : Видавництво Європейського ун-ту фінансів, інформ. систем, менеджменту і бізнесу, 2012. — 149 с.

47. Кузьмінський А.М. та ін. Організація бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. — К.: Вища школа, 2013. — 126 с.

48. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. — К: Каравела, 2012. — 504 с.

49. Мельник В. М. Контроль і ревізія діяльності підприємств (короткий курс): Навч. посібник / Одеський держ. ун-т ім. І.І.Мечникова; Інститут математики,

економіки і механіки. - О. : Астропринт, 2009. — 108с.

50. Моссаковський В. Види обліку в сучасних умовах та їх обґрунтування // Бухгалтерський облік і аудит. — 2012. — № 6. — С. 18-20.

51. Назарбаєва Р., Назарбаєва І. Основні засоби: бухгалтерський та податковий облік / Центр юридичного та бухгалтерського сервісу «Аверс». — Дніпропетровськ : Вид. Буд. «Баланс-Клуб», 2011. — 120 с.

52. Організація та методика економічного аналізу: Навчальний посібник для бакалаврів всіх напрямків підготовки. — Одеса, ОДЕУ. — 2010 — 351 с.

53. Основні засоби: Консультації. Роз'яснення спеціалістів міністерств та відомств. Нормативна база. Первинна документація / [Авер'янова Є., Абрамцова Т., Діброва Н., Єрохін К., Журавель Н.] — Д. : Баланс-Клуб, 2010. — 223 с.

54. Основні засоби. Нематеріальні активи. МШП: Метод. посіб.. — Д. : Баланс-Клуб, 2004. — 96 с.

55. Пархоменко В. М. Бухгалтерський облік в Україні: Нормативи. Коментарі. — Луганськ: «Футура» ДСД «Лугань», 2011. — 368 с.

56. Романів Є.М., Хом'як Р.Л. Контроль і ревізія. “Інтелект-Захід” 2012. -345 с.

57. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник / Київський національний економічний ун-т. — К.: КНЕУ, 2010. — 578 с.

58. Сопко В. В., Завгородній В. П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник / Київський національний економічний ун-т. — К., 2010. — 258 с.

59. Сук Л. К., Сук П. Л. Контроль і ревізія: Навч. посібник для дистанц. навчання:Для студ. вищих навч. закл. / Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». — К. : Університет «Україна», 2006. — 275 с.

60. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник. — К.: А.С.К., 2010. — 784 с.

61. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл.— 6.вид. - К. : «А.С.К.», 2004. — 682 с.

62. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський облік на підприємствах України з різними

формами власності: Навч. посібник.- 3-тє вид., дон й нерероб. — К: А.С.К., 2008. — 784 с.

63. Ткаченко Н.М. Теоретико-методологічні проблеми формування бухгалтерського фінансового обліку. — К.: А.С.К., 2011. — 348 с.

64. Усач Б.Ф. Аудит. Підручник. Знання-Прес. 2014. — 254 с.

65. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку / В. Г. Швець. [2-ге вид.]. — К.: Знання, 2014. — 444 с.